

РЕЦЕНЗИЈА
НА РАКОПИСОТ „ТУРИСТИЧКА ГЕОГРАФИЈА“ (УЧЕБНИК) ОД АВТОРИТЕ
ПРОФ. Д-Р НИКОЛА В. ДИМИТРОВ И ПРОФ. Д-Р ЦАНЕ КОТЕСКИ,
ПО ПРЕДМЕТОТ ТУРИСТИЧКА ГЕОГРАФИЈА,
НА ФАКУЛТЕТ ЗА ТУРИЗАМ И БИЗНИС ЛОГИСТИКА ПРИ
УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“- ШТИП

Со Одлука бр. 2102-41/4 од 7.2.2022 год., Наставно-научниот совет на Факултетот за туризам и бизнис логистика на 258. седница донесе Одлука за избор на рецензенти за издавање е-учебник „Туристичка географија“ по предметот Туристичка географија.

За рецензирање на ракописот за учебник „Туристичка географија“ од авторите проф. д-р Никола В. Димитров и проф. д-р Цане Котески избрани се следниве рецензенти:

- д-р **Благоја Маркоски**, редовен професор на Институтот за географија, ПМФ - Скопје при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје и
- д-р **Златко Јаковлев**, редовен професор на Факултетот за туризам и бизнис логистика при Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип,

со задача да изготват и достават писмен извештај (рецензија) на ракописот „ТУРИСТИЧКА ГЕОГРАФИЈА“ од авторите проф. д-р Никола В. Димитров и проф. д-р Цане Котески.

По прегледот на ракописот, до Наставно-научниот совет на Факултетот за туризам и бизнис логистика го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

Општи податоци за ракописот: Ракописот за учебникот „ТУРИСТИЧКА ГЕОГРАФИЈА“ од авторите проф. д-р Никола В. Димитров и проф. д-р Цане Котески е компатибилен со Наставната програма за предметот ТУРИСТИЧКА ГЕОГРАФИЈА, што се изучува на Факултетот за туризам и бизнис логистика при Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, на прв циклус, додипломски студии.

Предметот, согласно со Наставната програма за учебната 2020/2021 година, се изучува на две студиски програми како задолжителен предмет, и тоа на студиските програми: Туризам и Гастрономија и исхрана, во I семестар, со 8 кредити, и со фонд на часови од 3+2+2.

Податоци за обемот на ракописот: Ракописот за учебникот „ТУРИСТИЧКА ГЕОГРАФИЈА“ е напишан со нормален проред, фонд Arial со македонска поддршка, големина на буквите 12, 11 и 10 и има вкупно 248 страници, во А-4 формат, заедно со 274 прилози (слики, табели, карти, прегледи и графикони). Предложениот обем по содржина ги задоволува критериумите според предвидениот број часови при што се слуша како задолжителен предмет на студиската програма Туризам и студиската програма Гастрономија и исхрана.

Текстот е подготвен според пропишаната Наставна програма и барањата кои се поставуваат пред студентите, а кои се однесуваат на реализација на наставните часови во рамките на наставниот предмет Туристичка географија.

Ракописот е направена според тематски содржини кои одговараат на оваа проблематика. Покрај другото, применета е и соодветна методологија како и методски принципи кои соодветствуваат во истражувачкиот процес применлив за вакви содржини.

Податоци за постоење на сличен или ист наслов: Авторите под ист наслов („Туристичка географија“) објавиле учебник за студентите на ФТБЛ во 2015 година. Ракописот за кој се дава мислење е второ изменето и дополнето издание и е во согласност со измените во Наставната програма по предметот Туристичка географија. Според тоа, потребата за објавување на поднесениот ракописот за е-учебник е според пропишаната Наставната програма по Туристичка географија и согласно со интересите на студентите.

Краток опис на содржината: Вкупниот ракопис во обем од 248 страници е поделен во два дела и четири поглавја. Текстуралниот дел од учебникот е збогатен со 182 слики, 44 табели, 29 карта, 15 прегледи и 4 графикони. Во учебникот се цитирани 162 разновидни библиографски единици.

Првиот дел од учебникот е именуван **Општа туристичка географија**. Првиот дел зафаќа вкупен обем од 158 страници, каде што текстуралниот дел е збогатен со 85 слики, 40 табели, 14 прегледи, 12 карти и 4 графикони.

Материјалот од првиот дел е поделен во **две поглавја: Основи на туристичка географија; Елементи и фактори на туристичките движења во географскиот простор**.

Во првото поглавје **Основи на туристичка географија** се изнесени обемни податоци групирани во пет теми и тоа: Поим, предмет, задачи и цели на туристичката географија, потоа податоци за Методи и принципи, па за Местото на туристичката географија во науката и наставата, за Поделба на туристичката географија и податоци за Историско-географски развој на туристичката географија. Петтата тема, Историско-географски развој, е најобемна, каде што се изнесени разновидни податоци за првите патувања со елементи на туристички движења, односно за преттуристичките патувања, па податоци за туристичките движења во 19, 20 век и во првите две децении на 21 век за да на крајот се даваат согледувања за идните футуристички движења.

На крајот, поглавјето завршува со практична и корисна за студентите дидактичка апаратура за проверка на наученото. Така, потсетувањето или проверката ја сочинуваат три дела, и тоа: клучни зборови на темата, краток преглед на темата и поголем број прашања за дискусија.

Во второто поглавје **Елементи и фактори на туристичките движења во географскиот простор** се изнесени обемни податоци групирани во осум теми, и тоа: Елементи на туристичките движења, потоа податоци за Туризмот како просторно-географска појава и вредност, па за Мотивски фактори и други фактори кои влијаат на туристичките движења, па природно-географски и антропогено-географски мотивски вредности на туристичките движења, како и податоци за Видови туризам и нивна географска разместеност и на крајот податоци за Туристичка валоризација на географскиот простор.

Посебно место имаат третата, петтата и шестата тема. Во овие теми опширно и сликовито се објаснува за општите карактеристики на мотивските фактори на туристичките движења, како и меродавни податоци за природно-географските мотивски вредности на туристичките движења и антропогено-географските мотивски вредности на туристичките движења, од кои зависи развојот на туризмот.

На крајот поглавјето завршува со практична и корисна за студентите дидактичка апаратура за проверка на наученото. Така, потсетувањето или проверката ја сочинуваат три дела, и тоа: клучни зборови на темата, краток преглед на темата и поголем број прашања за дискусија.

Вториот дел од учебникот е именуван **Посебна туристичка географија**. Овој дел зафаќа обем од 84 страници, каде што текстуралниот дел е збогатен со 97 слики, 4 табели, 17 карти и 1 преглед. Материјалот во овој дел е поделен во две поглавја и седум теми.

Во првото поглавје **Регионална туристичка географија** се изнесени обемни податоци групирани во две теми: Регионализација, типологија и хиерархија на туристичките региони, потоа општи карактеристики на туризмот во светот и поделба по континенти и туристичко-географски региони. Во ова поглавје се елаборирани податоци за регионализацијата, типологијата и хиерархијата на туризмот во светот по континенти и туристички региони, како и статистички податоци од Светската туристичка организација за меѓународниот туристички промет гледано по туристички региони и туристички најразвиени држави.

На крајот поглавјето завршува со практична и корисна за студентите дидактичка апаратура за проверка на наученото. Така, потсетувањето или проверката ја сочинуваат три дела, и тоа: клучни зборови на темата, краток преглед на темата и поголем број прашања за дискусија.

Во второто поглавје *Регионален преглед на туризмот по континенти и региони* се изнесени обемни податоци групирани во пет теми, и тоа: Регионален преглед на туризмот во Европа, Туризмот во Америка, Туризмот во Австралија и Океанија, Туризмот во Азија и Туризмот во Африка.

Првата и втората тема од првото поглавје се најобемни. Првата тема регионално го обработува туризмот во Европа и истата е најобемна, што не е случајно, бидејќи станува збор за туристички е најразвиен континент. Овде особено внимание е посветено на туризмот во Средоземноморскиот регион, туризмот на Алпите и туризмот во другите региони на Европа. Исто така, во оваа тема се изнесени податоци за туристички најразвиените земји во Европа - Шпанија, Франција, Италија, Германија, Велика Британија, Швајцарија, Австрија, Грција, Хрватска, Русија, Бугарија итн.

Обемни податоци се изнесени и во втората тема *Туризмот во Америка*, особено податоци за туризмот во САД и Канада, Мексико, Куба, Бразил итн.

За останатите континенти се изнесени поважни туристички податоци за повеќе држави: Австралија, Кина, Јапонија, Индија, Египет, но и за други земји.

На крајот поглавјето завршува со практична и корисна за студентите дидактичка апаратура за проверка на наученото. Така, потсетувањето или проверката ја сочинуваат три дела, и тоа: клучни зборови на темата, краток преглед на темата и поголем број прашања за дискусија.

Учебникот завршува со поширока библиографија на користена и консултирана литература од домашни и странски автори, во обем од 162 библиографски единици распоредени во 6 страници.

ЗАКЛУЧОК

Учебникот „ТУРИСТИЧКА ГЕОГРАФИЈА“ од авторите проф. д-р Никола В. Димитров и проф. д-р Цане Котески претставува стручна публикација која ги опфаќа најголемиот број елементи и компоненти во истражувачкиот, едукативниот и наставно-образовниот сегмент во делот на туристичката географија. Разработените содржини се во согласност со Наставната програма на предметот Туристичка географија, што го изучуваат студентите на Факултетот за туризам и бизнис логистика при Универзитет „Гоце Делчев – Штип, на студиските програми Туризам и Гастрономија и исхрана, во I семестар, со 8 кредити, и со фонд на часови од 3+2+2.

Приложениот ракопис во целост ги задоволува критериумите и условите за издавање е-учебник пропишан според Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип.

Учебникот е напишан во мошне разбирлив стил за скоро сите видови читатели, а најмногу за оние коишто се занимаваат со истражување и изучување на туристичката географија. Според тоа, покрај за широката читачка популација, најмногу може да користи и за студентите од факултетите за туризам и угостителство, потоа за оние кои ја изучуваат гастрономијата, за сите оние коишто се занимаваат со хотелиерство, туризам и сл.

Рецензентската комисија предлага ракописот „Туристичка географија“ од авторите проф. д-р Никола В. Димитров и проф. д-р Цане Котески да биде издаден како е-учебник за потребите на студентите на прв циклус - додипломските студии на студиските програми Туризам и Гастрономија и исхрана на Факултетот за туризам и бизнис логистика при Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип.

Рецензенти

Д-р Благоја Маркоски, редовен професор,
Институтот за географија,
Природно-математички факултет – Скопје,
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје, с.р.
Д-р Златко Јаковлев, редовен професор,
Факултет за туризам и бизнис логистика – Гевгелија,
Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, с.р.